

שאלות ותשובות לשינון וחזרה
מאת הרב **משה טרכטמן** שליט"א

תלמודו בידו

דף לב עמוד ב

- א** מהו שיעור אכילת תרומה בשוגג להתחייב עליה חומש ?
- ב** לאבא שאול, זר שאכל פחות מכזית תרומה אך היא שוה פרוטה, האם חייב בחומש ?
- ג** מהו שיעור הנאה מן ההקדש להתחייב עליה קרבן מעילה ?
- ד** מעל במזיד האם הוא חייב קרבן אשם מעילות, ומנין ?

- א** תנא קמא: כזית, שנאמר "כי יאכל" וסתם אכילה כזית.
אבא שאול: שוה פרוטה. שנאמר "ונתן לכהן", ואין נתינה בפחות משוה פרוטה.
[ו"כי יאכל" ממעט מזיק תרומה שפטור מן החומש].
- לחכמים, "ונתן" מלמד שמשלם בפירות הראויים להיעשות תרומה, ולא בכסף.
- ב** סבר רב פפא: פטור, שאינו חייב חומש אלא בתרומה ששוה פרוטה, וגם שיעורה כזית.
מסקנת רב פפא: חייב, כיון שחייב חומש תלוי רק בשיעור שוה פרוטה.
- ג** שוה פרוטה. שהמועל בשוגג חייב לשלם להקדש כפי שמעל בתוספת חומש, ומביא קרבן "אשם מעילות". [ועיין עור דף לג. שאלה א]
- ד** הדין: פטור מאשם מעילות, שנאמר "כי תמעול מעל וחטאה בשגגה".
קושיא: למה צריך לפסוק זה, והרי ניתן ללמוד זאת מקל וחומר:
אם האוכל חלב במזיד חייב כרת, אך פטור מן הקרבן. המועל במזיד שאינו חייב אלא מיתה בידי שמים [וכרבין], כל שכן שיהא פטור מן הקרבן.
תירוץ: 1. יתכן שמעילה חמורה יותר, שכן חייב בה מיתה אף בפחות מכזית.
[ובלבד שיהא שוה פרוטה, וכאבא שאול].
2. מעילה חמורה שאף המתעסק חייב שנאמר "וחטאה בשגגה" כל שגגה שהיא. אבל בשאר איסורים המתעסק פטור מחטאת, שנאמר "אשר חטא בה".